

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 2130/2001

af 29. oktober 2001

om foranstaltninger på området bistand til hjemstedsfordrevne i udviklingslandene i Asien og Latinamerika

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 179, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) De Forenede Nationer har inden for rammerne af flygtningepolitikken vedtaget konventionen om flygtninges retsstilling, der blev undertegnet i Genève den 28. juli 1951, New York-protokollen af 31. januar 1967 og en række resolutioner om flygtningespørgsmål, menneskerettigheder og humanitær ret.
- (2) Verdenserklæringen om menneskerettigheder af 10. december 1948, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder af 16. december 1966, den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder af 16. december 1966, konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder af 18. december 1979 og konventionen om barnets rettigheder af 20. november 1989 vedrører ligeledes flygtninge.
- (3) Europa-Parlamentet har vedtaget flere forskellige beslutninger om emnet, bl.a. beslutningen af 16. december 1983 om bistand til flygtninge i udviklingslandene ⁽³⁾.
- (4) Både Europa-Parlamentet og Rådet har opfordret til en øget fællesskabsindsats på dette område.
- (5) Det er nødvendigt at opstille en integreret, sammenhængende og effektiv strategi for Fællesskabets foranstaltninger vedrørende humanitær bistand, rehabilitering, hjælp til hjemstedsfordrevne og udviklingssamarbejde med henblik på en bæredygtig udviklingspolitik fra Fællesskabets side.

(6) Det er navnlig nødvendigt at integrere hjælpen til hjemstedsfordrevne i udviklingsstrategien for modtagerlandene og -befolkningsgrupperne. I den forbindelse bør Fællesskabets foranstaltninger lette overgangen fra katastrofefasen til udviklingsfasen ved at fremme den socio-økonomiske integration eller reintegration af de berørte befolkningsgrupper, og ud fra nødvendigheden af at eliminere årsagerne til væbnede konflikter bør de tilskynde til etablering eller styrkelse af demokratiske strukturer og befolkningsgruppernes rolle i udviklingsprocessen.

(7) Programmerne til støtte for hjemstedsfordrevne og demobiliserede personer udgør en integreret del af en samlet rehabiliteringsstrategi til fordel for udviklingslandene i Asien og Latinamerika. Deres effektivitet afhænger af koordinationen af bistanden, både på fællesskabsplan og i forbindelse med andre bistandsdonorer, ikke-statslige organisationer (ngo'er) og FN-organisationer, herunder navnlig FN's højkommisær for flygtninge (UNHCR). Kommissionen bør sikre såvel kontrollen med som synligheden af de midler, der formidles af ngo'er og FN-organer. Kommissionen er desuden også politisk ansvarlig for anvendelsen af dens midler, der formidles af ngo'er og FN.

(8) Det er nødvendigt at sikre og styrke effektiviteten af og sammenhængen mellem Fællesskabets samt de nationale og internationale forebyggelses- og interventionsmekanismer, både for at undgå konflikter og for at fremme alle fredelige løsninger af politiske konflikter og krige, der fører til fordrivelse af befolkningsgrupper.

(9) De forskellige særorganisationer og -organer og ngo'er har gennem iværksættelse af denne type foranstaltninger opnået betydelige erfaringer med hensyn til bistand til hjemstedsfordrevne.

(10) Det er ønskværdigt, at indsatsen til fordel for hjemstedsfordrevne indgår i et forløb, der tager sigte på omstilling fra den såkaldte subsistensfase til en selvforsyningsfase eller en fase, hvor disse befolkningsgruppers afhængighed mindskes.

⁽¹⁾ EFT C 120 E af 24.4.2001, s. 163.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 5.7.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT) og Rådets afgørelse af 16.10.2001.

⁽³⁾ EFT C 10 af 16.1.1984, s. 278.

- (11) Det er nødvendigt at sikre effektive, fleksible og hurtige procedurer for de pågældende hjælpeforanstaltninger. Fællesskabet bør endvidere sikre størst mulig åbenhed omkring selve ydelsen af bistand og streng kontrol med anvendelsen af bevillingerne.
- (12) Rådets forordning (EF) nr. 443/97 af 3. marts 1997 om foranstaltninger på området bistand til hjemstedsfordrevne i udviklingslandene i Asien og Latinamerika ⁽¹⁾, udgjorde indtil den 31. december 2000 retsgrundlaget for EF-foranstaltninger på dette område. De erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med dens gennemførelse, bør afspejles i nærværende forordning.
- (13) I denne forordning fastlægges finansieringsrammen for dens samlede varighed, som udgør det primære referencgrundlag, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren ⁽²⁾, for budgetmyndigheden under den årlige budgetprocedure.
- (14) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽³⁾.
- (15) Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser og bekæmpelse af svig og uregelmæssigheder udgør en integrerende del af denne forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

Mål, anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

Fællesskabet iværksætter et støtte- og bistandsprogram for hjemstedsfordrevne i udviklingslandene i Asien og Latinamerika. Programmet finder anvendelse på hjemstedsfordrevne og andre personer, der omhandles i artikel 4, og bidrager til dækning af deres behov, for så vidt disse ikke er omfattet af humanitær bistand, samt til gennemførelse på længere sigt af foranstaltninger, der tager sigte på at gøre de pågældende personer selvforsynende og integrere eller reintegrere dem. Dette program skal især gøre det muligt at dække de nævnte personers væsentligste behov i perioden efter den humanitære nødsituations ophør og frem til iværksættelsen af løsninger på længere sigt, der afklarer deres situation.

⁽¹⁾ EFT L 68 af 8.3.1997, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1880/2000 (EFT L 227 af 7.9.2000, s. 1).

⁽²⁾ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Etablering af demokratiske strukturer og fremme af menneskerettighederne udgør en del af målsætningerne for bistandsprogrammerne.

Artikel 2

I denne forordning forstås ved:

- a) »hjemstedsfordrevne«:
- flygtninge som defineret i konventionen om flygtninges retsstilling, der blev undertegnet i Genève den 28. juli 1951, og New York-protokollen af 31. januar 1967, eller
 - fordrevne, der er blevet tvunget til at søge tilflugt uden for deres hjemegn på grund af konfliktsituationer, men som ikke nyder en retsstilling som flygtninge, eller
 - personer, der tidligere har været flygtninge eller fordrevne, og som er vendt tilbage til deres hjemland eller hjemegn
- b) »demobiliserede personer«: personer fra regulære hærenheder eller væbnede modstandsbevægelser, som har accepteret at nedlægge våbnene og genindtræde i det civile liv.

Artikel 3

1. Fællesskabet bidrager finansielt til foranstaltninger, der bl.a. tager sigte på:

- at opnå, at hjemstedsfordrevne og demobiliserede personer bliver selvforsynende og reintegreres i det socioøkonomiske netværk; bistanden til deres integration eller reintegration tager sigte på at fremme bæredygtige produktionsprocesser og kan bestå i foranstaltninger, der bl.a. har til formål at yde fødevariehjælp, udvikle selvforsyningen i kraft af landbrugsproduktion, kvægbrug og akvakultur, udvikling af infrastrukturer, oprettelse af kreditsystemer, grunduddannelse og erhvervsuddannelse, samt sikre et forsvarligt sundheds- og hygiejneniveau
- at støtte de lokale værtssamfund og de områder, de hjemstedsfordrevne og demobiliserede personer vender tilbage til, for at gøre accepten af dem og deres integration lettere
- at støtte disse personers frivillige tilbagevenden til og bosætning i deres hjemlande eller i de lande, de måtte vælge, hvis omstændighederne tillader det
- om nødvendigt at støtte foranstaltninger til forebyggelse af konflikter og/eller til forsoningsbestrebelsers mellem konfliktparterne
- at hjælpe de pågældende til at generhverve deres ejendom og gøre formuerettigheder gældende samt støtte behandlingen af krænkelsers af menneskerettighederne over for dem.

2. Der tages særligt hensyn til sårbare grupper som kvinder og børn.

3. Alle berørte grupper og lokalbefolkninger, der modtager de pågældende personer, deltager i vurderingen af behovene og i gennemførelsen af bistandsprogrammerne.

Artikel 4

Den endelige målgruppe for de i artikel 3, stk. 1, nævnte foranstaltninger er:

- hjemstedsfordrevne i udviklingslandene i Asien og Latinamerika samt fra et af disse lande, som midlertidigt har bosat sig i et andet udviklingsland og, i særlige behørigt begrundede tilfælde, i et andet land
- demobiliserede personer i udviklingslandene i Asien og Latinamerika samt deres familier og eventuelt de lokalsamfund, de tilhører
- lokalbefolkninger i særligt berørte værtsområder, der med deres sociale, økonomiske og administrative ressourcer bidrager til modtagelses- og bistandsindsatsen for hjemstedsfordrevne og demobiliserede med henblik på gennemførelse på længere sigt af projekter til fremme af deres selvforsyning, integration eller reintegration.

Artikel 5

De foranstaltninger, der gennemføres i henhold til denne forordning, supplerer dem, der er omhandlet i andre EF-instrumenter vedrørende kortfristet humanitær bistand og langsigtet udviklingssamarbejde.

Artikel 6

1. I forbindelse med de i artikel 3 omhandlede foranstaltninger kan Fællesskabets støtte bl.a. omfatte finansiering af teknisk bistand, uddannelse eller andre tjenesteydelser, leverancer og arbejder såvel som undersøgelser (som så vidt muligt overdrages til eller gennemføres med deltagelse af eksperter fra eller udstationeret i værtslandet og involverer universiteter og forskningsinstitutter) samt revisioner og evaluerings- og kontrolmissioner.

2. Fællesskabsfinansieringen kan dels dække investeringsudgifter, herunder køb af fast ejendom, når dette er nødvendigt for den direkte iværksættelse af foranstaltningen og under forudsætning af, at ejendomsretten efter afslutningen af foranstaltningen overdrages til modtagerens lokale partnere eller slutmodtagerne ifølge foranstaltningen. I behørigt begrundede tilfælde og under hensyn til, at det så vidt muligt skal tilstræbes, at projektet er levedygtigt på mellemlang sigt, kan den ligeledes dække tilbagevendende udgifter (herunder udgifter til administration, vedligeholdelse og drift), således at der opnås en optimal anvendelse af de i stk. 1 nævnte investeringer, hvis udnyttelse midlertidigt udgør en byrde for partneren.

KAPITEL II

Gennemførelsesbestemmelser

Artikel 7

1. Fællesskabets finansielle bidrag i medfør af denne forordning ydes i form af gavebistand.

2. Der søges til hver samarbejdsforanstaltning opnået et finansielt bidrag fra de partnere, der er omhandlet i artikel 10. Dette bidrag skal ligge inden for rammerne af de pågældende partners muligheder og afhænge af den enkelte foranstaltnings art. I særlige tilfælde og når partneren er enten en ikke-statslig organisation (ngo) eller en organisation på fællesskabsniveau, kan bidraget ydes i naturalier.

3. Det kan tilstræbes at udnytte mulighederne for samfinansiering med andre bistandsdonorer, især med medlemsstaterne.

Artikel 8

1. Kommissionen undersøger, træffer afgørelse om og forvalter de i denne forordning omhandlede foranstaltninger efter gældende budgetprocedurer og andre gældende procedurer, især procedurerne i artikel 2, 116 og 118 i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (!).

2. Enhver foranstaltning, der modtager fællesskabsstøtte, skal gennemføres i overensstemmelse med de mål, der er fastlagt i Kommissionens finansieringsafgørelse.

Artikel 9

De foranstaltninger, der finansieres af Fællesskabet i henhold til denne forordning, iværksættes af Kommissionen, enten efter anmodning fra de nævnte partnere eller på Kommissionens eget initiativ.

Artikel 10

1. De partnere, der kan opnå finansiell støtte i henhold til denne forordning, er regionale og internationale organisationer, herunder De Forenede Nationers organer, ngo'er, nationale, regionale og lokale forvaltningsenheder og offentlige institutioner og organisationer på fællesskabsniveau, offentlige eller private institutter og aktører.

2. Fællesskabets støtte kan ydes til de partnere, der har hjemsted i en af medlemsstaterne eller et tredjeland, der modtager bistand fra Fællesskabet i henhold til denne forordning, idet nævnte hjemsted skal udgøre det faktiske center for ledelsen af de foranstaltninger, der vedrører deres virksomhed. Undtagelsesvis kan et sådant hjemsted befinde sig i et andet tredjeland.

Artikel 11

Uanset den institutionelle og politiske situation, hvori partnerne udøver deres virksomhed, tages der hensyn til følgende elementer ved afgørelsen af, hvorvidt en partner kan komme i betragtning til fællesskabsfinansiering:

- dens erfaringer inden for bistand til hjemstedsfordrevne befolkningsgrupper
- dens administrative og finansielle kapacitet
- dens faglige og logistiske kapacitet i forhold til den planlagte foranstaltning

(!) EFT L 356 af 31.12.1977, s. 1. Senest ændret ved Rådets forordning (EF, EKSF, Euratom) nr. 762/2001 (EFT L 111 af 20.4.2001. s. 1).

- d) eventuelt resultaterne af tidligere iværksatte foranstaltninger, herunder navnlig foranstaltninger, som har opnået finansiering fra Fællesskabet
- e) dens evne til at udvikle samarbejdet med andre aktører i det civile samfund i de pågældende tredjelande
- f) dens engagement med hensyn til at forsvare, overholde og fremme menneskerettighederne, de demokratiske principper og humanitær ret.

Artikel 12

1. Støtten ydes kun til de pågældende partnere, hvis disse ved skriftlig aftale forpligter sig til at overholde de af Kommissionen fastsatte tildelings- og gennemførelsesbetingelser.

2. For så vidt foranstaltningerne fører til finansieringsaftaler mellem Fællesskabet og de lande, der nyder fordel af foranstaltninger finansieret i henhold til denne forordning, fastsættes det i disse aftaler, at betalingen af skatter, afgifter og gebyrer ikke finansieres af Fællesskabet.

3. Enhver finansieringsaftale eller -kontrakt, der indgås i medfør af denne forordning, skal indeholde bestemmelse om, at Kommissionen, Revisionsretten og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) om nødvendigt kan foretage kontrol på stedet efter de sædvanlige bestemmelser, som Kommissionen fastsætter i henhold til gældende bestemmelser, navnlig bestemmelserne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

4. Der træffes de fornødne foranstaltninger til sikring af, at fællesskabskarakteren af den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, kommer til udtryk.

Artikel 13

1. Deltagelsen i udbud og kontrakter er åben på lige vilkår for alle fysiske og juridiske personer i medlemsstaterne og værtslandet. Dette kan udvides til også at omfatte aktører i andre udviklingslande og i undtagelsestilfælde andre tredjelande.

2. Leverancerne skal have oprindelse i værtslandet, andre udviklingslande eller medlemsstaterne. I undtagelsestilfælde kan leverancerne have oprindelse i andre lande.

Artikel 14

1. For at opfylde traktatens mål om sammenhæng og komplementaritet og for at sikre størst mulig effektivitet gøres foranstaltninger i henhold til denne forordning til genstand for

en operationel koordination på stedet og udgør en integrerende del af strategiprocesen for landet.

2. Kommissionen kan sammen med medlemsstaterne tage ethvert nødvendigt initiativ for at sikre en behørig koordination med de andre bistandsdonorer, navnlig inden for FN-systemet, herunder Højkommisariatet for Flygtninge.

KAPITEL III

Gennemførelse af foranstaltningerne

Artikel 15

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af denne forordning i perioden 2001-2004 fastlægges hermed til 200 mio. EUR.

2. Den årlige bevilling godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 16

Afgørelser om foranstaltninger, hvis finansiering i henhold til denne forordning overstiger 4 mio. EUR pr. foranstaltning, samt om enhver ændring af disse foranstaltninger, der medfører en ekstraudgift på over 20 % af det beløb, der oprindeligt blev fastsat til den pågældende foranstaltning, træffes efter proceduren i artikel 18, stk. 2.

Artikel 17

1. Kommissionen er bemyndiget til uden at følge den i artikel 18, stk. 2, omhandlede procedure at godkende nødvendige ekstrabevillinger til at dække forventede eller konstaterede overskridelser i forbindelse med foranstaltningerne, hvis overskridelsen eller det ekstra behov er på højst 20 % af den bevilling, der oprindeligt blev fastsat i finansieringsafgørelsen.

2. Kommissionen giver det i artikel 18, stk. 1, omhandlede udvalg en kortfattet underretning om de finansieringsafgørelser, den har til hensigt at træffe vedrørende foranstaltninger til en værdi af under 4 mio. EUR. Denne underretning gives senest en uge, inden afgørelsen træffes.

Artikel 18

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 15 i Rådets forordning (EØF) nr. 443/92⁽¹⁾.

2. Når der henvises til dette stykke anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til en måned.

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

⁽¹⁾ EFT L 52 af 27.2.1992, s. 1.

KAPITEL IV

Rapporter og afsluttende bestemmelser*Artikel 19*

1. I det udvalg, der er omhandlet i artikel 18, stk. 1, foretages én gang årligt en udveksling af synspunkter på grundlag af de af Kommissionens repræsentant fremlagte strategiske retningslinjer for de foranstaltninger, der skal gennemføres de kommende år. Retningslinjerne omfatter så vidt muligt verificerbare mål og frister for specifikke aktioner. Disse retningslinjer udarbejdes i samarbejde med de ansvarlige organer på stedet eller i hovedkvarteret med henblik på programplanlægning, gennemførelse og evaluering.

2. Kommissionen forelægger efter hvert regnskabsår i sin årsrapport om EF's udviklingspolitik Europa-Parlamentet og Rådet oplysninger om de foranstaltninger, der er finansieret i løbet af regnskabsåret, samt Kommissionens konklusioner med hensyn til gennemførelsen af denne forordning i det foregående regnskabsår. Resuméet af de finansierede foranstaltninger skal bl.a. indeholde oplysninger om foranstaltningernes stærke og svage sider, om de aktører, med hvilke der er indgået gennem-

førelsesaftaler eller -kontrakter samt resultaterne af de eksterne evalueringer, der måtte være foretaget af specifikke foranstaltninger.

3. Senest et år før denne forordnings udløb forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en samlet uafhængig vurdering af gennemførelsen af denne forordning for at fastslå, om forordningens mål er nået, og fremlægge retningslinjer til forbedring af de fremtidige foranstaltningers effektivitet. Rapporten indeholder en vurdering af effektiviteten af foranstaltninger, der er truffet som følge af effektivitetsrevisioner og uafhængige evalueringer.

Artikel 20

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes til den 31. december 2004.

En forlængelse af forordningens gyldighed afhænger af resultaterne af den samlede uafhængige vurdering, jf. artikel 19, stk. 3, og af mulighederne for at integrere nærværende forordning i en enkelt rammeforordning for Asien og Latinamerika.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Luxembourg, den 29. oktober 2001.

På Europa-Parlamentets vegne

N. FONTAINE

Formand

På Rådets vegne

L. MICHEL

Formand